

1142**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA¹⁾**

z dnia 21 sierpnia 2006 r.

w sprawie określenia wymagań, jakim powinny odpowiadać zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego

Na podstawie art. 5 ust. 3 oraz art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. Nr 167, poz. 1399) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) wymagania, jakim powinny odpowiadać zakłady lecznictwa uzdrowiskowego;
- 2) wymagania eksploatacyjne, funkcjonalne i techniczne, jakim powinny odpowiadać urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego.

¹⁾ Minister Zdrowia kieruje działem administracji rządowej — zdrowie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Zdrowia (Dz. U. Nr 131, poz. 924).

§ 2. Szpital uzdrowiskowy powinien odpowiadać następującym wymaganiom:

- 1) powinien stanowić samodzielny budynek, zespół budynków lub wydzieloną część innego zakładu lecznictwa uzdrowiskowego; położonych w strefie „A” ochrony uzdrowiskowej; w przypadku gdy szpital uzdrowiskowy jest zlokalizowany w dwóch lub więcej budynkach — odległość między budynkami nie powinna przekraczać 200 m;
- 2) pomieszczenia szpitala uzdrowiskowego powinny znajdować się co najmniej na poziomie terenu urządzonego przy budynku; dopuszcza się lokalizowanie pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi, z wyjątkiem pokoi chorych, w szczególności: o charakterze gospodarczym, technicznym, zaopatrzenia medycznego, diagnostycznym poniżej poziomu terenu urządzonego przy budynku pod wa-

- runkiem uzyskania zgody państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego;
- 3) pokoje łózkowe powinny być wyposażone w system sygnalizacji przywoławczej;
 - 4) oddział szpitalny w szpitalu uzdrowskim powinien składać się z zespołów pomieszczeń pielęgnacyjnych i ogólnych; pomieszczenia ogólne mogą być wspólne dla całego szpitala;
 - 5) w skład zespołu pomieszczeń pielęgnacyjnych w szczególności powinny wchodzić:
 - a) pokoje pacjentów: 1-łózkowe, 2-łózkowe i 3—5-łózkowe wyposażone co najmniej w umywalkę z zimną i ciepłą wodą oraz pojemnik na odpadki; wymaganie dotyczące umywalki uważa się za spełnione w przypadku, gdy przy pokoju zlokalizowane jest pomieszczenie higieniczno-sanitarne,
 - b) pokój lekarzy,
 - c) punkt pielęgniarski,
 - d) pokój zabiegowy,
 - e) pomieszczenia higieniczno-sanitarne pacjentów przy pokojach łózkowych lub zbiorowe, przy czym co najmniej jedna kabina ustępowa z umywalką oraz natrysk powinny być dostępne dla pacjentów niepełnosprawnych na wózkach inwalidzkich;
 - 6) w skład zespołu pomieszczeń ogólnych w szczególności powinny wchodzić:
 - a) pokoje pracowników medycznych i administracyjnych — co najmniej jedno pomieszczenie,
 - b) ustęp dla personelu,
 - c) pomieszczenie służące do przechowywania środków czystości oraz preparatów myjąco-dezynfekcyjnych, a także przygotowywania roztworów roboczych oraz mycia i dezynfekcji sprzętu stosowanego do utrzymywania czystości, również do zbierania brudnej bielizny i odpadów, wyposażone w zlew i armaturę, zwane dalej „pomieszczeniem porządkowym”,
 - d) jadalnia i pomieszczenia przeznaczone do przygotowania lub dystrybucji posiłków i napojów, spełniające wymagania określone w przepisach odrębnych;
 - 7) powierzchnia pokoi łózkowych powinna wynosić:
 - a) pokoju 1-łózkowego — co najmniej 12 m²,
 - b) pokoju 2-łózkowego — co najmniej 14 m²,
 - c) pokoju 3—5-łózkowego — co najmniej 6,0 m² na 1 łóżko,do powierzchni pokoju łózkowego wlicza się powierzchnię przedpokoju i pomieszczenia higieniczno-sanitarne;
 - 8) podłogi w pomieszczeniach, w których udzielane są świadczenia zdrowotne, powinny być wykonane z materiałów trwałych o powierzchniach gładkich, antypoślizgowych, zmywalnych, nienasiąkliwych i odpornych na działanie środków myjąco-dezynfekcyjnych;
 - 9) ściany wokół umywalk i zlewozmywaków powinny być wykończone w sposób zabezpieczający ścianę przed zawilgoceniem;
 - 10) w szpitalach prowadzących leczenie w zakresie kardiologii powinno znajdować się stanowisko wzmożonego nadzoru kardiologicznego w wyodrębnionym pomieszczeniu z możliwością prowadzenia stałego nadzoru, w szczególności zapewniające personelowi bezpośredni kontakt wzrokowy, wyposażone w:
 - a) antystatyczne łóżko do intensywnej terapii, dostępne z trzech stron w tym z dwóch dłuższych,
 - b) zestaw do reanimacji, w skład którego wchodzi w szczególności:
 - defibrylator,
 - elektryczne urządzenie do ssania,
 - zestaw do intubacji i wentylacji (worek samorozprężalny),
 - c) instalacje gazów medycznych,
 - d) kardiomonitor, przy każdym łóżku,
 - e) wykładziny podłogowe lub wykładziny z instalacją do odprowadzenia ładunków elektrycznych;
 - 11) w holu wejściowym w szpitalu uzdrowskim powinny znajdować się w szczególności:
 - a) miejsce dla okryć wierzchnich osób przychodzących,
 - b) punkt informacyjny lub informacyjno-recepcyjny;
 - 12) z holu wejściowego powinien być zapewniony łatwy dostęp do ustępów.
- § 3. Sanatorium uzdrowskie powinno odpowiadać wymaganiom określonym w § 2 pkt 2, 7—9, 11 i 12, a ponadto następującym wymaganiom:
- 1) stanowić samodzielny budynek, zespół budynków lub wydzieloną część innego zakładu lecznictwa uzdrowskiego; położonych w strefie „A” ochrony uzdrowskiej; w przypadku gdy sanatorium jest zlokalizowane w dwóch lub więcej budynkach — odległość między budynkami nie powinna przekraczać 500 m;
 - 2) w skład sanatorium uzdrowskiego powinny wchodzić w szczególności następujące pomieszczenia:
 - a) pokoje łózkowe 1-łózkowe, 2-łózkowe i 3—5-łózkowe wyposażone co najmniej w umywalkę z zimną i ciepłą wodą oraz pojemnik na odpadki; wymaganie dotyczące umywalki uważa się za spełnione w przypadku, gdy przy pokoju zlokalizowane jest pomieszczenie higieniczno-sanitarne,

- b) pokój lekarzy,
- c) punkt pielęgniarski,
- d) pokój zabiegowy,
- e) pomieszczenia higieniczno-sanitarne pacjentów przy pokojach łóżkowych lub zbiorowe, przy czym co najmniej jedna kabina ustępowa z umywalką oraz natrysk powinny być dostępne dla pacjentów niepełnosprawnych na wózkach inwalidzkich,
- f) pokoje pracowników medycznych — co najmniej jedno pomieszczenie,
- g) ustęp dla personelu,
- h) pomieszczenie porządkowe,
- i) jadalnia i pomieszczenia przeznaczone do przygotowania lub dystrybucji posiłków i napojów spełniające wymagania określone w przepisach odrębnych.

§ 4. Prewentorium uzdrowiskowe dla dzieci powinno odpowiadać wymaganiom określonym w § 2 pkt 2, 4, 7—9, 11 i 12, a ponadto następującym wymaganiom:

- 1) stanowić samodzielny budynek (zespół budynków) położony w strefie „A” ochrony uzdrowiskowej; w przypadku gdy prewentorium jest zlokalizowane w dwóch lub więcej budynkach — odległość między budynkami nie powinna przekraczać 500 m;
- 2) w skład prewentorium uzdrowiskowego dla dzieci powinny wchodzić w szczególności następujące pomieszczenia:
 - a) pokoje 1-, 2-, 3—5-łóżkowe,
 - b) pokój lekarzy,
 - c) punkt pielęgniarski,
 - d) pokój zabiegowy,
 - e) izolatka,
 - f) pomieszczenia higieniczno-sanitarne pacjentów przy pokojach łóżkowych lub zbiorowe, przy czym co najmniej jedna kabina ustępowa z umywalką oraz natrysk powinny być dostępne dla pacjentów niepełnosprawnych na wózkach inwalidzkich,
 - g) pokoje pracowników medycznych — co najmniej jedno pomieszczenie,
 - h) ustęp dla personelu,
 - i) pomieszczenie porządkowe,
 - j) jadalnia i pomieszczenia przeznaczone do przygotowania lub dystrybucji posiłków i napojów spełniające wymagania określone w przepisach odrębnych,
 - k) świetlica dla dzieci o powierzchni co najmniej 1 m² na dziecko,

- l) co najmniej jedna sala szkolna,
 - m) pokój do samodzielnej pracy dla dzieci,
 - n) sala gimnastyczna,
 - o) pokój dla nauczycieli;
- 3) w prewentorium uzdrowiskowym dla dzieci prowadzącym leczenie w zakresie kardiologii powinno znajdować się stanowisko wzmożonego nadzoru kardiologicznego w wyodrębnionym pomieszczeniu z możliwością prowadzenia stałego nadzoru, w szczególności zapewniające personelowi bezpośredni kontakt wzrokowy i możliwość obserwacji pacjenta, wyposażone w:
 - a) antystatyczne łóżko do intensywnej terapii, dostępne z trzech stron w tym z dwóch dłuższych,
 - b) zestaw do reanimacji, w skład którego powinny wchodzić w szczególności:
 - defibrylator,
 - elektryczne urządzenie do ssania,
 - zestaw do intubacji i wentylacji (worek samorozprężalny),
 - c) instalacje gazów medycznych,
 - d) kardiomonitor przy każdym łóżku,
 - e) wykładziny podłogowe lub wykładziny z instalacją do odprowadzenia ładunków elektrycznych;
 - 4) wyposażenie prewentorium uzdrowiskowego dla dzieci, w szczególności gniazda wtykowe elektryczne, okna, krany z gorącą wodą, poręcze, powinno być odpowiednio zabezpieczone;
 - 5) układ funkcjonalny prewentorium uzdrowiskowego dla dzieci powinien zapewniać możliwość izolowania poszczególnych oddziałów;
 - 6) prewentorium uzdrowiskowe dla dzieci powinno posiadać wydzielony i ogrodzony teren do zajęć ruchowych.

§ 5. Przychodnia uzdrowiskowa powinna odpowiadać wymaganiom określonym w § 2 pkt 2, 8, 9 i 12, a ponadto następującym wymaganiom:

- 1) stanowić samodzielny budynek lub zespół budynków lub być urządzona w budynku o innym przeznaczeniu pod warunkiem całkowitej izolacji przychodni od użytkowników w budynkach użyteczności publicznej i zamieszkania zbiorowego i innych, z wyłączeniem węzłów komunikacji pionowej i poziomej w tym budynku wspólnych dla wszystkich użytkowników, niebędących komunikacją wewnętrzną zakładu lecznictwa uzdrowiskowego;
- 2) w skład przychodni uzdrowiskowej powinny w szczególności wchodzić następujące pomieszczenia:
 - a) gabinet badań lekarskich o powierzchni co najmniej 12,0 m²,
 - b) pokój zabiegowy o powierzchni co najmniej 16,0 m²,
 - c) poczekalnia pacjentów;

- 3) w holu wejściowym przychodni uzdrowiskowej powinny znajdować się w szczególności:
- miejsce dla okryć wierzchnich osób przychodzących,
 - punkt informacyjny lub informacyjno-recepcyjny,
 - wydzielone miejsce na wózki (dziecięce lub inwalidzkie);
- 4) z holu wejściowego powinien być zapewniony łatwy dostęp do ustępów;
- 5) powinna znajdować się informacja dotycząca rodzaju i zakresu udzielanych świadczeń oraz godzin pracy poszczególnych komórek organizacyjnych i pracowników.
- § 6. Zakład przyrodolecznicy wchodzący w skład zakładu leczenia uzdrowiskowego powinien odpowiadać następującym wymaganiom:
- znajdować się co najmniej na poziomie terenu urządzonego przy budynku; dopuszcza się lokalizowanie pomieszczeń zakładu przyrodoleczniczego poniżej poziomu terenu urządzonego przy budynku;
 - posiadać działy zabiegowe odpowiednie do profilu zakładu leczenia uzdrowiskowego;
 - w skład zakładu przyrodoleczniczego powinny wchodzić w szczególności następujące pomieszczenia:
 - pomieszczenia zabiegowe wraz z pomieszczeniami towarzyszącymi,
 - sale gimnastyczne do ćwiczeń zespołowych i sale do ćwiczeń indywidualnych,
 - co najmniej jedna sala wypoczynkowa zbiorowa lub pokoje wypoczynkowe indywidualne,
 - gabiny lekarskie i pielęgniarsko-zabiegowe zaopatrzone w leki i sprzęt do udzielania pierwszej pomocy lekarskiej, w przypadku gdy zakład przyrodolecznicy znajduje się w odrębnym budynku,
 - poczekalnię pacjentów;
 - w zależności od profilu leczniczego uzdrowiska oraz dostępnych naturalnych surowców leczniczych powinny znajdować się w szczególności urządzenia wykorzystywane w:
 - balneoterapii:
 - baseny i wanny do kąpieli leczniczych,
 - inhalatoria do inhalacji z wód mineralnych,
 - peloidoterapii,
 - hydroterapii:
 - wanny,
 - natryski,
 - baseny rehabilitacyjne,
 - kinezyterapii,
 - termoterapii:
 - sauna,
 - urządzenia do parafinoterapii,
 - kardioterapii,
 - fototerapii:
 - urządzenia do naświetlań,
 - lasery,
 - fizykoterapii:
 - urządzenia do jonoforezy,
 - urządzenia do wytwarzania prądów diadynamicznych i prądów interferencyjnych,
 - urządzenia do diatermii krótkofalowej i impulsowej,
 - urządzenia do elektrostymulacji,
 - urządzenia do wytwarzania mikrofalii,
 - urządzenia do wytwarzania ultradźwięków,
 - urządzenia do magnetoterapii,
 - do masażu klasycznego;
 - w widocznym miejscu powinna być umieszczona informacja o rodzaju zabiegów wykonywanych w zakładzie i godzinach ich wykonywania;
 - odpowiednio do rodzajów i liczby stanowisk zabiegowych, wykorzystywanych przez pacjentów, którzy nie zamieszkują w budynku, w którym znajduje się zakład przyrodolecznicy, powinna znajdować się co najmniej jedna sala wypoczynkowa zbiorowa umożliwiająca wypoczynek po zabiegach, przy uwzględnieniu następujących wskazań:
 - przy kąpielach mineralnych liczba leżanek powinna być co najmniej równa liczbie stanowisk zabiegowych,
 - przy kąpielach i zawijaniach peloidowych liczba leżanek powinna być co najmniej 1,5 raza większa od liczby stanowisk zabiegowych,
 - w zakładach, w których wykonywane są zabiegi dla kobiet i mężczyzn, sale wypoczynkowe powinny być oddzielne dla każdej płci,
 - w salach wypoczynkowych zbiorowych minimalna powierzchnia jednostkowa powinna wynosić 3,5 m² na leżankę,
 - w zakładzie, w którym wykonywane są zabiegi niewymagające wypoczynku w pozycji leżącej, powinny znajdować się sale umożliwiające wypoczynek w pozycji siedzącej;
 - w przypadku gdy w zakładzie przyrodolecznicznym wykonywane są zabiegi wymagające sterylnych urządzeń bądź ich części, należy zapewnić ich sterylność;
 - ściany i posadzki pomieszczeń, w których odbywają się zabiegi balneoterapii, peloidoterapii i hydro-

- terapii, powinny być wyłożone materiałem wodoszczelnym i pozwalającym na ich łatwe mycie i dezynfekcję, a posadzki również o powierzchni zabezpieczającej przed poślizgiem;
- 9) poziom posadzki w pomieszczeniach, w których odbywają się zabiegi balneoterapii, peloidoterapii i hydroterapii, powinien być obniżony w stosunku do pomieszczeń przyległych, ze spadem do kratki ściekowej;
- 10) do pomieszczeń, w których odbywają się zabiegi balneoterapii, peloidoterapii i hydroterapii, powinna być doprowadzona do stanowisk zabiegowych woda ciepła i zimna;
- 11) aparatura i urządzenia do wykonywania zabiegów powinny być w stanie technicznym, który umożliwia właściwe wykonanie zabiegu oraz zapewnia odpowiednie warunki BHP i bezpieczeństwo pacjentów;
- 12) przy wannach kąpielowych powinny być zamocowane uchwyty ułatwiające pacjentowi wejście do wanny i wyjście z wanny oraz bezwzględnie instalacja przywoławcza;
- 13) pomieszczenia, w których wykonywane są zabiegi, powinny być wyposażone w zegary, pozwalające na określenie czasu trwania zabiegu (zegary z dzwonekami, klepsydry i inne);
- 14) w zakładzie powinny znajdować się co najmniej 2 ustępy dla kobiet, 1 ustęp i 1 pisuar dla mężczyzn, licząc łącznie na 60 osób równocześnie przebywających w zakładzie, przy ustępach powinna znajdować się umywalka z bieżącą wodą ciepłą i zimną;
- 15) pomieszczenia zakładu przyrodoleczniczego powinny posiadać wentylację grawitacyjną;
- 16) posiadać wentylację nawiewno-wywiewną w:
- kuchniach borowinowych,
 - pomieszczeniach peloidoterapii,
 - pomieszczeniach zabiegów hydroterapeutycznych,
 - pomieszczeniach zabiegów inhalacyjnych,
 - salach gimnastycznych;
- 17) pomieszczenia, w których w celach leczniczych wykorzystywany jest dwutlenek węgla (CO_2), siarkowodór (H_2S) lub radon (Rn) w postaci gazowej lub w przypadku, gdy występuje jego wydzielanie się z wód leczniczych, wyposażone są w dolne przelewy gazowe; wentylacja mechaniczna powinna posiadać wyciąg dolny;
- 18) w zakresie urządzeń do przygotowywania i udzielania zabiegów peloidowych:
- pomieszczenie zabiegowe do zawiązań lub kąpieeli peloidowych powinno być wyposażone oprócz urządzenia zabiegowego w wannę do kąpieeli oczyszczającej z baterią natryskową lub kabiną natryskową,
 - zużyta borowina powinna być odprowadzona poza obręb zakładu,
 - proces technologiczny użytkowania peloidów powinien wykluczyć możliwość używania do zabiegów peloidów zużytych (odpadowych),
 - przechowywane peloidy powinny być odpowiednio zabezpieczone przed ich zanieczyszczeniem;
- 19) w przypadku użytkowania w zakładzie wód leczniczych, w których rozpuszczone są substancje gazowe, układ instalacji powinien zabezpieczać przed nadmiernymi stratami składników gazowych. Wysokości strat w instalacji nie powinny przekraczać, przyjmując za 100 % zawartość składników gazowych w źródle:
- dla wód szczawów — do 20 % CO_2 ,
 - dla wód siarczkowych — 30 % H_2S ,
 - dla wód termalnych — do 10 % spadku temperatury,
 - dla wód radoczynnych — do 30 % Rn;
- 20) doprowadzenie do wanien wód leczniczych zgazowanych powinno następować „od dołu”, wykluczając rozpryskiwanie wody;
- 21) instalacje wody ciepłej i zimnej dla hydroterapii powinny zapewniać zasilanie w wodę o ciśnieniu co najmniej 4 atmosfery;
- 22) w zakresie saturatorów:
- saturatory powinny zapewniać minimalne nasylenie wody o naturalnej temperaturze w ilości 2 200 mg/l,
 - butle z CO_2 zarówno pełne, jak i puste powinny być umieszczone w uchwytach;
- 23) sprężarki stosowane do zabiegów inhalacyjnych powinny mieć czerpnię powietrza wyprowadzoną na zewnątrz zakładu i umożliwiającą pobór czystego powietrza; na przewodzie tłocznym powinien być zainstalowany filtr powietrza;
- 24) urządzenia mechaniczne napędzane silnikiem elektrycznym powinny posiadać izolację zapobiegającą przeniesieniu się drgań i hałasu;
- 25) urządzenia i instalacje w szczególności doprowadzające wody mineralne, wodę ciepłą i zimną lub gaz powinny być oznakowane w sposób umożliwiający ich rozróżnienie;
- 26) preparaty używane do kąpieeli i sole kąpielowe powinny być przechowywane w trwałych pojemnikach chroniących przed ich zanieczyszczeniem;
- 27) przepisy porządkowe dla korzystających z urządzeń zakładu przyrodoleczniczego powinny być wywieszane w widocznym miejscu.

§ 7. Pijalnia uzdrowiskowa powinna spełniać następujące wymagania:

- 1) być dostosowana do eksploatacji całorocznej;
- 2) być wyposażona w:
 - a) instalacje do wydawania wody leczniczej indywidualnym pacjentom, spełniające wymagania sanitarne i techniczne,
 - b) instalacje do podgrzewania wody do temperatury zalecanej przez lekarza,
 - c) urządzenia do kontrolowania temperatury wody,
 - d) salę spacerową o wielkości dostosowanej do liczby kuracjuszy,
 - e) ustępy ogólnodostępne znajdujące się bezpośrednio przy pijalni lub w odpowiedniej odległości,
 - f) tablice określające w formie graficznej i opisowej właściwości fizykochemiczne udostępnianych wód leczniczych oraz wskazania do ich stosowania w formie kuracji pitnej;
- 3) jakość wód leczniczych w trakcie pobierania z ujęcia, przesyłania za pomocą instalacji do pijalni oraz dystrybucji nie powinna ulec zmianom pod względem sanitarnohigienicznym oraz wartości terapeutycznej;
- 4) woda powinna być wydawana pacjentom w naczyniach jednorazowych lub wielorazowych mytych w sposób określony w przepisach odrębnych;
- 5) w pijalni mogą być udostępniane butelkowane wody lecznicze;
- 6) w widocznych miejscach przy wejściu do pijalni uzdrowiskowej powinien być umieszczony regulamin porządkowy określający sposób korzystania z pijalni uzdrowiskowej.

§ 8. Tężnia powinna spełniać następujące wymagania:

- 1) do wywarzania aerozolu leczniczego w tężni powinna być wykorzystywana woda uznana za leczniczą;
- 2) konstrukcja i rozwiązania techniczne powinny zapewniać uzyskanie aerozolu o właściwościach leczniczych, potwierdzonych wynikami badań i oceną przeprowadzonymi w trybie art. 36 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych;
- 3) instalacje doprowadzające solankę na pomost górny, pompa i cała armatura powinny być wykonane z materiałów odpornych na działanie chemiczne i żrące solanki oraz nie powinny reagować chemicznie z używaną wodą leczniczą;
- 4) powinna działać na podstawie instrukcji funkcjonalnej, określającej sposób wytwarzania aerozolu, zakres i częstotliwość monitorowania warunków sanitarnohigienicznych i funkcjonalnych, w tym jakości używanej wody i stan techniczny urządzeń;

- 5) wzdłuż tężni powinny być wybudowane trakty spacerowe z ławkami, dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych;
- 6) w pobliżu tężni powinny znajdować się ustępy ogólnodostępne;
- 7) w widocznych miejscach przy tężni powinien być umieszczony regulamin porządkowy określający sposób korzystania z tężni.

§ 9. Park będący urządzeniem lecznictwa uzdrowiskowego i urządzone ścieżki ruchowe powinny spełniać następujące wymagania:

- 1) być zlokalizowane w strefie ochronnej „A”;
- 2) powierzchnia parku, jego usytuowanie i rodzaj roślinności, powinny zapewniać kształtowanie korzystnych warunków środowiska uzdrowiskowego;
- 3) na terenie parku powinny znajdować się: ławki, pojemniki na odpady, a także odpowiednie oświetlenie;
- 4) na terenie parku wyznacza się ścieżki rowerowe w sposób nieutrudniający poruszania się przez osoby o obniżonej sprawności ruchowej;
- 5) ścieżki ruchowe powinny być wyposażone w specjalne informacje określające sposób, w jaki się z nich korzysta;
- 6) ścieżki ruchowe przeznaczone dla osób ze schorzeniami kardiologicznymi powinny być wytyczone po uzgodnieniu z lekarzami specjalistami w dziedzinach kardiologii oraz balneologii i medycyny fizykalnej;
- 7) na terenie parku powinny znajdować się ustępy ogólnodostępne;
- 8) w widocznych miejscach przy wejściu do parków powinien być umieszczony regulamin porządkowy określający sposób korzystania z parku.

§ 10. Urządzony odcinek wybrzeża morskiego powinien spełniać następujące wymagania:

- 1) być wydzielony i przygotowany do terapii ruchowej i bezpiecznego korzystania z walorów morza;
- 2) woda i piasek powinny spełniać wymagania dotyczące czystości mikrobiologicznej zgodnie z odrębnymi przepisami;
- 3) w centralnym punkcie powinien być zlokalizowany punkt dozoru zaopatrzonego w sprzęt ratowniczy oraz telefon;
- 4) na terenie urządzonego odcinka wybrzeża morskiego powinny znajdować się:
 - a) przebieralnie,
 - b) ustępy ogólnodostępne,
 - c) punkt pierwszej pomocy medycznej,
 - d) odpowiednio rozmieszczone pojemniki na odpady;

- 5) obszar wodny przeznaczony do kąpeli powinien spełniać następujące wymagania:
 - a) obszar o głębokości ponad 1 m powinien być wyraźnie oznaczony i przeznaczony tylko dla osób, które umieją pływać,
 - b) dno powinno być wolne od zanieczyszczeń, w szczególności takich, które mogą powodować okaleczenia;
 - 6) dojścia do urządzonego odcinka wybrzeża morskiego, jak i jego obszar powinny być zorganizowane w sposób niezagrażający środowisku naturalnemu i umocnieniom w pasie technicznym brzegu morskiego oraz umożliwiające korzystanie z nich osobom niepełnosprawnym;
 - 7) kąpielisko powinno być zlokalizowane tak, aby miało dogodnie ukształtowany brzeg i dno oraz dobre nasłonecznienie;
 - 8) sposób zagospodarowania terenu na obszarze pasa technicznego wymaga uzgodnienia z dyrektorem właściwego Urzędu Morskiego;
 - 9) w widocznych miejscach przy wejściu na obszar powinien być umieszczony regulamin porządkowy określający sposób korzystania z urządzonych odcinków wybrzeża morskiego.
- § 11. Lecznicyz basen uzdrowiskowy powinien spełniać następujące wymagania:
- 1) być wypełniony wodą leczniczą, która zachowuje swoje właściwości w czasie eksploatacji basenu;
 - 2) woda lecznicza w basenie powinna spełniać wymagania sanitarne i jakościowe pod względem mikrobiologicznym i fizykochemicznym;
 - 3) basen leczniczy, w którym stosuje się wody lecznicze zawierające dwutlenek węgla (CO_2), radon (Rn) lub siarkowodór (H_2S), powinien posiadać specjalne wyciągi dla ewakuacji tych gazów nad lustro wody;
 - 4) eksploatacja basenu powinna odbywać się w jednym z następujących systemów:
 - a) otwartym — przy stałym dopływie wody leczniczej z ujęcia i odpływie wody z basenu,
 - b) częściowo zamkniętym przy określonym dopływie wody leczniczej z ujęcia, do wody uzdatnionej metodami fizycznymi i chemicznymi poza basenem i ponownie wprowadzanej do basenu;
 - 5) sposób eksploatacji basenu oraz sposób monitorowania jakości wody i powietrza hali basenowej powinna określać instrukcja funkcjonalna opracowana dla każdego basenu;
 - 6) basen powinien być wyposażony w sprzęt do ćwiczeń, w szczególności na brzegach niecki powinny zostać zamieszczone uchwyty do ćwiczeń;
 - 7) pomieszczenia przybasenowe powinny być podzielone na strefy pacjentów „obutych” i „bosych”; poszczególne pomieszczenia, oddzielne dla kobiet i mężczyzn i zapewniające możliwość korzystania z nich przez osoby niepełnosprawne, powinny być usytuowane w następującej kolejności:
 - a) przebieralnie wyposażone w indywidualne przebieralnie oraz szafki na ubrania w liczbie odpowiedniej dla osób korzystających z basenu,
 - b) węzły sanitarne,
 - c) natryski,
 - d) brodzik;
 - 8) wszystkie instalacje i urządzenia basenowe powinny być wykonane z materiałów niereagujących chemicznie z używaną wodą leczniczą;
 - 9) przy basenie, w którym stosuje się dezynfekcję wody środkami chemicznymi, powinny być pomieszczenia dla stacji uzdatniania oraz magazyny środków chemicznych; pomieszczenia te powinny być wyposażone w wentylację i urządzenia pomiarowo-kontrolne do oznaczania chloru (Cl) pozostającego w wodzie wypełniającej basen;
 - 10) wloty i wyloty wody oraz jej spust powinny być usytuowane w sposób zapewniający równy przepływ wody we wszystkich przekrojach niecki basenowej, ponadto powinien być co najmniej jeden spust denny umożliwiający całkowite opróżnienie basenu;
 - 11) prędkość przepływu wody na wlotach powinna wynosić od 1,0 m/s do 0,5 m/s, na wylotach od 0,3 do 0,5 m/s; wyloty powinny być wyposażone w zawory odcinające;
 - 12) na jedną osobę korzystającą z basenu powinno przypadać co najmniej 4 m² lustra wody w basenie;
 - 13) dla osób dorosłych niecka basenowa powinna być napełniona wodą na głębokość 0,7 do 1,35 m; dla dzieci 0,6 do 0,75 m;
 - 14) wejście do basenu powinno zapewniać możliwość wejścia osobom o ograniczonej sprawności oraz niepełnosprawnym;
 - 15) w skład instalacji basenu powinny wchodzić następujące urządzenia:
 - a) instalacje zasilające wodą leczniczą,
 - b) instalacja przelewowa wraz ze zbieraczem zanieczyszczeń — kanalikiem przelewowym wokół basenu;
 - 16) być wyposażony w instalację spustową odprowadzającą wodę do kanalizacji;
 - 17) powinien być wyposażony w instalację zwykłej wody ciepłej i zimnej;
 - 18) posadzka oraz dno i ściany niecki basenu powinny być wyłożone materiałem wodoszczelnym o powierzchni zabezpieczającej przed poślizgiem i pozwalającym na ich łatwe mycie i dezynfekcję, po-

sadzka powinna być wyposażona we wpusty ściekowe ze spadkiem posadzki w kierunku wpustów w celu zabezpieczenia przed spływem wody przelewającej się z basenu;

- 19) korzystanie z basenu powinno odbywać się pod nadzorem terapeuty i ratownika;
- 20) w widocznych miejscach przy wejściu na basen powinien być umieszczony regulamin porządkowy określający sposób korzystania z leczniczego basenu uzdrowskiego.

§ 12. Rehabilitacyjny basen uzdrowski powinien spełniać następujące wymagania:

- 1) być napełniany wodą spełniającą jakościowe wymagania dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi;
- 2) eksploatacja basenu może odbywać się wyłącznie w jednym z następujących systemów:
 - a) otwartym — przy stałym dopływie wody z ujęcia i odpływie wody z basenu,
 - b) częściowo zamkniętym przy określonym dopływie wody z ujęcia, do wody uzdatnianej metodami fizycznymi i chemicznymi poza basenem i ponownie wprowadzanej do basenu;
- 3) pomieszczenia przybasenowe powinny być podzielone na strefy pacjentów „obutych” i „bosych”; poszczególne pomieszczenia, oddzielne dla kobiet i mężczyzn i zapewniające możliwość korzystania z nich przez osoby niepełnosprawne, powinny być usytuowane w następującej kolejności:
 - a) przebieralnie wyposażone w indywidualne przebieralnie oraz szafki na ubrania w liczbie odpowiedniej dla osób korzystających z basenu,
 - b) węzły sanitarne,
 - c) natryski,
 - d) brodzik;
- 4) sposób eksploatacji basenu oraz sposób monitorowania jakości wody i powietrza hali basenowej powinna określać instrukcja funkcjonalna opracowana dla każdego basenu;
- 5) przy basenie, w którym stosuje się dezynfekcję wody środkami chemicznymi, powinny być pomieszczenia dla stacji uzdatniania oraz magazyny środków chemicznych; pomieszczenia te powinny być wyposażone w wentylację i urządzenia pomiarowo-kontrolne do oznaczania chloru (Cl) pozostającego w wodzie wypełniającej basen;
- 6) wloty i wyloty wody oraz jej spust powinny być usytuowane w sposób zapewniający równy przepływ wody we wszystkich przekrojach niecki basenowej, ponadto powinien być co najmniej jeden spust denny umożliwiający całkowite opróżnienie basenu;
- 7) prędkość przepływu wody na wlotach powinna wynosić od 1,0 m/s do 0,5 m/s, na wylotach od 0,3

do 0,5 m/s; wyloty powinny być wyposażone w zawory odcinające;

- 8) dla osób dorosłych niecka basenowa powinna być napełniona wodą na głębokość 0,7 do 1,35 m; dla dzieci 0,6 do 0,75 m;
 - 9) na jedną osobę korzystającą z basenu powinno przypadać co najmniej 6 m² lustra wody w basenie;
 - 10) basen powinien być wyposażony w sprzęt do ćwiczeń, w szczególności na brzegach niecki powinny zostać zamieszczone uchwyty do ćwiczeń; poręcze do ćwiczeń rehabilitacyjnych powinny zajmować minimum 50 % obwodu basenu; mogą one stanowić oddzielny element konstrukcyjny, jak też stanowić stałe części niecki basenowej;
 - 11) wejście do basenu powinno zapewniać możliwość wejścia osobom o ograniczonej sprawności oraz niepełnosprawnym;
 - 12) niecka basenowa powinna być wyposażona w schody i pochylnie, które powinny być usytuowane tam, gdzie głębokość jest najmniejsza; minimalna szerokość schodów powinna wynosić 1 m, pochylnia lub schody powinny być wyposażone co najmniej w jedną poręcz;
 - 13) w skład instalacji basenu powinny wchodzić:
 - a) instalacja zasilająca wodą,
 - b) instalacja przelewowa wraz ze zbieraczem zanieczyszczeń — kanalikiem przelewowym wokół basenu,
 - c) instalacja spustowa odprowadzająca wodę do kanalizacji,
 - d) instalacja wody ciepłej i zimnej;
 - 14) posadzka oraz dno i ściany niecki basenu powinny być wyłożone materiałem wodoszczelnym o powierzchni zabezpieczającej przed poślizgiem i pozwalającym na ich łatwe mycie i dezynfekcję, posadzka powinna być wyposażona we wpusty ściekowe ze spadkiem posadzki w kierunku wpustów w celu zabezpieczenia przed spływem wody przelewającej się z basenu;
 - 15) korzystanie z basenu powinno odbywać się pod nadzorem terapeuty i ratownika;
 - 16) w widocznych miejscach przy wejściu na basen powinien być umieszczony regulamin porządkowy określający sposób korzystania z rehabilitacyjnego basenu uzdrowskiego.
- § 13. Urządzone podziemne wyrobisko górnicze powinno spełniać następujące wymagania:
- 1) stropy i ociosy wyrobiska powinny być zabezpieczone odpowiednią obudową drewnianą lub inną obudową zapewniającą bezpieczeństwo;
 - 2) stropy i ociosy wyrobiska oraz stan techniczny i stateczności obudowy powinny podlegać stałej kontroli w celu zachowania bezpieczeństwa;

- 3) przy urządzeniu wyrobiska powinien być opracowany i zapewniony stały i niezmienny dopływ powietrza przewietrzającego rejon komór;
 - 4) dla uzyskania optymalnych warunków skuteczności leczenia należy określić parametry dla urządzonego podziemnego wyrobiska górniczego, jakie powinien mieć mikroklimat w komorach leczniczych; dotyczy to przede wszystkim prędkości przepływu, temperatury, wilgotności oraz składu chemicznego i stopnia jonizacji powietrza;
 - 5) posiadać rezerwowe chodniki awaryjne pozwalające na ewakuację z pomieszczeń zagospodarowanych do celów leczniczych na powierzchnię;
 - 6) na drogach komunikacyjnych powinny być założone rezerwowe stanowiska pomiarowe;
 - 7) prace zabezpieczające prowadzone w urządzonej podziemnym wyrobisku górniczym powinny być wykonane na podstawie:
 - a) pomiarów zamontowanych rozwarstwieniomierzy,
 - b) pomiarów konwergencji pionowej i poziomej,
 - c) okresowych pomiarów niwelacyjnych,
 - d) badań próbek pobranych z miejsc wykonywanych iniekcji skał;
 - 8) w komorach w widocznym miejscu powinny być umieszczone tablice informacyjne o drogach ewakuacyjnych oraz instrukcje dotyczące sposobu zachowania się w sytuacjach zagrożeń;
 - 9) komory powinny być urządzone i wyposażone w sposób zapewniający bezpieczeństwo pacjentów i personelu, w tym wyposażone w system łączności;
 - 10) w komorach powinno być zapewnione stałe zasilanie w energię elektryczną, oświetlenie pomieszczeń musi odbywać się w sposób ciągły;
 - 11) mikroklimat komór powinien odznaczać się właściwościami korzystnymi dla zdrowia, w tym obecnością aerozoli mineralnych, korzystną jonizacją powietrza oraz stabilnymi i optymalnymi dla zdrowia warunkami termicznymi i poziomem wilgotności;
 - 12) w odpowiedniej odległości od urządzonego podziemnego wyrobiska górniczego powinny znajdować się sanitariaty ogólnodostępne;
 - 13) w urządzonej podziemnym wyrobisku górniczym objętym przepisami Prawa geologicznego i górniczego stosuje się również wymagania eksploatacyjne, funkcjonalne i techniczne określone w tych przepisach;
 - 14) w widocznych miejscach przy wejściu powinien być umieszczony regulamin porządkowy określający sposób korzystania z urządzonego podziemnego wyrobiska górniczego.
- § 14. Instalacje i urządzenia wentylacji mechanicznej i klimatyzacji w zakładach lecznictwa uzdrowiskowego powinny podlegać okresowemu czyszczeniu zgodnie z zaleceniami producenta, nie rzadziej niż co 24 miesiące. Dokonanie tych czynności powinno być udokumentowane.
- § 15. Zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego należy dostosować do wymagań, o których mowa w § 2—13, w terminie nie dłuższym niż do dnia 31 grudnia 2010 r.
- § 16. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Zdrowia: *Z. Religa*